

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODOLJIV DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), SEPTEMBER 13, 1948

STEVILKA (NUMBER) 178

Henry Wallace pravi, da je Truman "stalno nedosleden"

V svojem govoru v Baltimoru je omenil več primerov nedoslednosti

BALTIMORE, Md., 12. sept.—Predsedniški kandidat Progresivne stranke Henry A. Wallace je danes pred blizu 6.000 poslušalci izjavil, da predsedniku Trumanu uspeva, da vedno zajame obe strani vsakega vprašanja.

Wallace je rekel, da je Mr. Truman "res stalno nedosleden."

V dvorani Fifth Regiment Armory je bivši podpredsednik Zedinjenih držav omenil svoj govor, ki ga je imel pred dvema leti v Madison Square Garden v New Yorku, ko je kot trgovinski tajnik kritiziral ameriško zunanjo politiko. Takrat je radi tega govora moral podati ostavko.

"Predno sem imel govor," je izjavil Wallace, "sem šel v Belo hišo. Tam sva s predsednikom Trumanom pregledala vsako vrstico. Predsednik je govor odobril."

"En teden zatem je zahteval, naj podam ostavko na položaju v vladi radi tega govora, ki ga je odobril."

Wallace omenja tudi druge primere

Wallace je izjavil, da je to le eden primer predsednikovih nedoslednosti, potem pa je pristavil:

"Izjavil je, da je srečen radi ukinitve kontrole mesa, potem pa je zahteval nove kontrole čepa je izjavil, da so takšne kontrole metode policijske države."

"Zahteval je proti-delavske zakone za časa železničarske stavke, obsoja Taft-Hartleyev zakon, toda z vsvo vsemga ga uporablja, da bi majal gibanje strokovnih uni."

"Govori o potrebi, da se raz-

Sv. Oče pozval znanstvenike, naj svoja orožja uporabijo za dobrote

VATIKAN, 12. sept. — Papež PIJ XII. je danes znanstvenikom naslovil apel, naj spremeni svoja orožja brutalne sile v orožja za vršitev dobrot.

Sv. Oče je govoril množici broječi 500.000 katoličanov, ki so se zbrali na trgu sv. Petra. Govoril je tudi o krščanski zmagi nad brezbožstvom, materializmom in socialno bedo.

Vesoljstvo se je po papeževem mnenju spremenilo radi takšnih znanstvenih razvojev kot je sproščanje atomske energije, dočim je edino "Kristusova cerkev ostala neizpremenjena."

Okrog 120.000 Nemcev se je v Berlinu udeležilo shoda proti Zed. državam

BERLIN, 12. sept. — Ameriški oklopni avtomobili so danes krožili po ulicah zapadnih sektorjev Berlina, dočim se je v sovjetskem sektorju zbralo okrog 120.000 Nemcev, ki so se udeležili protestnega shoda, na katerem so posebno hudo govorili napadali Zedinjene države.

Varnostne mere so ameriške okupacijske oblasti podvzele z namenom, da zaščitijo zaveznike urade v ameriškem sektorju pred napadi Nemcev. Toda do resnih incidentov ni prišlo.

Uradno je shod bil sklican z namenom, da se komemorira žrtve Hitlerjevih koncentracij-

Rekel je tudi, do voditelji stotletja potrebujejo vodstvo vere.

To je bil že peti govor poga-larja rimske katoliške cerkve v zadnjih dvanajstih dneh. Med poslušalci se je nahajalo okrog 250.000 mladeničev Katoliške akcije, ki so proslavljali 80-let-nico ustanovitve tega gibanja.

Dalje je v svojem govoru sv. Oče opozoril na nevarnost mo-gočnih preobratov, ki da lahko povzročijo bolj težke posledice kot pa je bil padec starega Ri-ma. Pozval je tudi, naj se usta-novi fronta proti nacionalni in razredni mržnji.

skih taborišč, dejansko pa je to bil shod, s katerim se je odgo-ovorilo na protestni shod od pre-teklega četrtka, ko so v zapad-nih sektorjih Berlinčani prote-stirali proti zajetju mestne žbornice s strani komunistov in njihovih simpatičarjev.

Na shodu v sovjetskem sek-torju je govoril tudi sovjetski gen. Gordejev, ki je izjavil, da ameriški imperialisti priprav-ljajo vojno proti progresivnim državam, ki jih vodi Sovjetska zveza. Gordejev je dalje rekel, da "so zapadna Nemčija in po-lovica Evrope postali 'center no-vega fašizma'."

NOVI GROBOVI

MARIAN HENIGMAN

V soboto zvečer okrog sedme ure se je pripetila avtna nezgo-da na križišču Lucknov Ave. in E. 152 St., v kateri je dobila smrtno poškodbo Mrs. Marian Henikman, stara 64 let. Pokoj-nica je stanovala na 13706 Eaglesmere Ave. V koliziji so dobili resne poškodbe tudi drugi, ki so se vozili v avtih, ki so bili v koliziji.

Pokojna Mrs. Henikman, ro-jena Paulin, je bila doma iz va-si Rot pri Logatu, odkoder je prišla v Ameriko pred 47 leti. Bila je članica podr. št. 10 SZZ in društva Srca Marije. Tukaj zapuša soproga Lojzeta, doma izpod Klanca pri Ribnici, hčeri Mrs. Marian Such in Mrs. Joan Pernus, sinove: John Bayer, Frank Skufca, Vincent Farrell in Louis Henikman, 12. vnukov in brata Johna v starem kraju.

Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8:45 uri pod vodstvom Au-gust F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

LILLIAN SANTRY

V soboto zjutraj je umrla na svojem domu Lillian Santry, stanujoča na 19570 Monterey Ave. Zapuša soproga Josepha, sinova Edwad in William, se-stri Mrs. Lucille Roller in Mrs. Gertrude Smith ter tri brate: James, Leo in Raymond Robin-son. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9:15 uri pod vod-stvom pogrebnege zavoda Au-gust F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Križa na E. 200 St. in Lake Shore Blvd. ob 10. uri ter nato na pokopališče Calvary.

ALBERT HOČEVAR

Včeraj zjutraj je umrl za po-sledicami težke operacije v Crile veteranski bolnišnici Albert Hočev, star 32 let, stanujoč pri sestri Mrs. Vera Mramor na 6422 Spilker Ave. Rojen je bil v Clevelandu. K vojakom je bil vpoklican v juniju leta 1945 ter je bil dodeljen k vojaški polici-j v Neapelj na Italijanskem, kjer je prvič zbolel. Od vojakov je bil odpuščen v marcu 1946. Delal je pri Steel Improvement Co.

Tukaj zapuša dva brata Luke in Joseph, šest sestra: Mrs. Mary Fabian, Mrs. Ann Burdelick, Mrs. Josephine Miklaučič, Mrs. Albina Tolar, Mrs. Christine Miklaučič in Mrs. Ve-ra Mramor, 13 nečakov in ne-čakinj ter več sorodnikov. Oče Luke je umrl pred leti, mati Mary pa pred 10 meseci. Po-greb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9:15 uri iz Zeletovega po-grebnege zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

Sin detektiva ubit v letalski nesreči

V soboto popoldne se je v le-talski nesreči pri Willoughby Townshupu ubil 24 let star vete-ran in sin clevelandskega detek-tiva John H. Kennedy.

Kennedy je z najetim letalom treščil na zemljo z višine 600 čevljev. Njegova spremljevalka Gloria Deavers je bila težko ranjena.

Pozdravi

Pozdrave iz Milwaukee, Wis., kamor se je podal prejšnji te-den, pošilja večni popotnik An-ton Jankovich. Piše, da se bo od tam podal v Waukegan, Ill., ter da je zdrav in korajžen.

CPL. ANTON HOČEVAR
PFC LADDIE HOČEVAR

V torek opoldne bosta dospe-li trupli Cpl. Antona Hočev in Pfc. Laddie Hočev, čigar starši žive na 15910 Raymond Ave., Maple Heights, O., za pokop v Clevelandu.

Cpl. Anton Hočevar je bil star komaj 22 let, ko je bil ubit v boju v Nemčiji 17. januarja 1945. V armado je bil vpokli-can 14. novembra 1942. Poha-jal je v Maple Heights High šolo in delal je pri Richman Bros. Co., ko je bil vpoklican k voja-kom.

Pfc. Laddie Hočevar je bil star komaj 20 let, ko je padel v boju na Luzonu na Pacifiku 13. januarja 1945. Pohajal je Maple Heights High šolo in je delal pri Lempeo Products Co., ko je bil pozvan k vojakom 4. marca 1943.

Pokojna brata zapušača za-lujoče starše Charles in Mary Hočev, brata Charles, sestra Alice in Betty ter več drugih so-rodnikov. Skupen pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 uri iz Ferfoliatovega pogrebnege zavoda z vojaškimi obredi v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri in nato na vojaški oddelek pokopališča Calvary.

ANTON PROSEN

V petek zvečer ob osmih je preminil v St. Luke's bolnišnici Anton Prosen, star 44 let, sam-ski. Stanoval je na 3711 E. 77 St. Tukaj zapušača zalujočo ma-ter Jožefo Gregorič, brate Rudolpha, Josepha in Johna ter sestro Mrs. Mary Beček. Po-greb se bo vršil v torek zjutraj ob osmih iz Ferfoliatovega po-grebnege zavoda v cerkev sv. Lovrenca in nato na pokopali-šče Calvary.

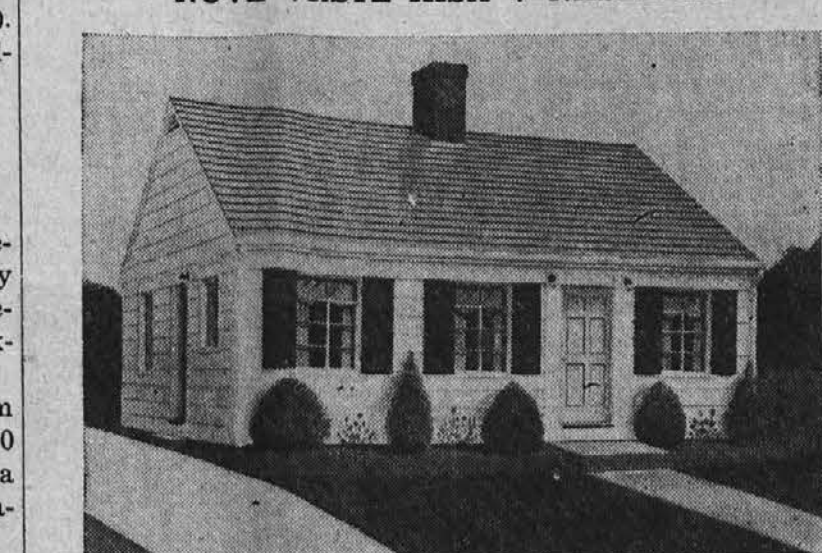
Pevski zbor "Slovan"

Člane pevskega zbora "Slo-van" se opozarja, da naj gotovo pridejo v torek zvečer, 14. sep-tembra, na pevske vaje v Slo-venski društveni dom na Recher Ave. Pričetek točno ob 7.30 uri. Zelo važno je, da so vsi pevci na mestu, ker se bodo vršile va-je za nedeljski nastop pri pro-slavi 30-letnice Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

Seja direktorija

Jutri, v torek zvečer ob osmih se vrši redna seja direktorija Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Prosi se vse direktorje, da so točno na mestu.

NOVE VRSTE HIŠA V NASELBINI

Zgornja slika predstavlja no-ve vrste hiše, ki je izdelana vsa iz jekla. To je prva taka hiša, ki je bila zgrajena v Clevelandu, ter se nahaja v slovenski nase-lbini na E. 62 St., severno od St. Clair Ave. Je nekaj povsem novega, varna proti ognju in

DEVET PREDSEDNIŠKIH
TIKETOV PREDLOŽENIH ZA
NOVEMBERSKE VOLITVE

WASHINGTON, 11. sept. Za novembrske volitve bo do ameriški državljani ime-li na izbiro devet predse-dniških tiketov. Toda mnoge manjše stranke bo imele svoje kandidate le v nekaterih državah. Posamezne stranke so postavile svoje predsedniške, odno-sno podpredsedniške kandi-date kot sledi:

Demokratska: za pred-sednika Harry S. Trumana iz Missouri-ja, za podpred-sednika senatorja Alben W. Barkleya iz Kentucky;

Republikanska: governor Thomas E. Deweya iz New Yorka in Earl Warrenja iz Californije;

Progresivna: Henry A. Wallace iz New Yorka in senatorja Glen H. Taylorja iz Idaho;

Južnokrajce: gov. J. Siro-ma Thurmonda iz South Ca-roline in gov. Fielding L. Wrighta iz Mississippi-ja;

Socialistična: Norman Thomas iz New Yorka in Tucker P. Smitha iz High-land Parca, Mich.;

Socialistična delavska: Edward A. Teicherta iz Greensburg, Pa. in Stephan Emery iz Jamaica, N. Y.;

"Greenback": John G. Scotta iz Carryville, N. Y. in Granville B. Leeka iz South Bend, Ind.;

Krščanski "Križarji": G. L. K. Shitha iz Detroita in Harry A. Romer-ja iz St. Henry, Ohio.

Iz bolnišnice

Mrs. Frances Wolf, Sylvia Ave., se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom, kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje se vsem prijatelji-cam in znanec za obiske, dari-la, voščilne kartice in cvetlice, katerih je bila deležna. Prijate-ljice jo sedaj lahko obiščejo na domu.

Vaje za igro

Nocoj ob 7.30 uri se vrši vaja za igro, ki bo podana ob 30-let-nici Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., in za igro "Ženitev," katero bo podal dramski zbor "Naša zvezda" 3. oktobra. Prosi se vse, ki imajo vloge, da so točno na mestu.

Roparji odnesli \$12.500

V petek so roparji odvzeli di-rektorju Keystone Savings & Loan Co. Jack Kozaku \$10.000, Michaelu Giaimu, ki je nedavno otvoril kavarno, pa \$2.500.

Angleži in Američani imeli posvetovanja glede Berlina

Baje bodo Zedinjene države objavile "Belo knjigo" glede naporov, da se odstranijo nesoglasja s Sovjeti

WASHINGTON, 11. sept.—Najvišji predstavniki Zedi-njenih držav in Anglije so danes imeli vrsto konferenc v zvezi z berlinsko krizo, na katerih so razmotrivali o na-daljni potezi v tekočih pogajanjih s predstavniki Sovjetske zveze.

Državni tajnik Marshall je pozval na posvetovanje tudi Se-natorja Arthurja Vanderberga, ki je vodilni republikanski sve-tovalec v zadevah zunanje poli-tike. Marshall in njegovi sveto-valci pa so se sestali tudi z an-gleškim ambasadorjem Sir Oli-verjem Franksom.

Veruje se, da bodo Zedinje-ne države v primernem času ob-javile "Belo knjigo" (vladno po-ročilo) glede naporov, da se po-tom pogajanj, ki so v teku od 30. julija, doseže sporazum s Sovjetsko zvezo, kar se tiče Ber-lina.

Mogoče bo prišlo do novega sestanka s Stalinom

Medtem ambasadorji treh za-padnih sil v Moskvi čakajo na nadaljna navodila svojih vlad. Iz Londona poročajo, da je bilo trem diplomatom svetovano, naj se ponovno poskušajo sestati s sovjetskim premierjem Stali-nom.

Če bodo direktna pogajanja v Moskvi propadla, so baje zapad-ne sile pripravljene celi spor predložiti organizaciji Združe-nih narodov. Državni tajnik Marshall bo odpotoval v Pariz osem dni preden se bo tam od-prla Generalni skupščina Zdu-ženih narodov.

V zvezi z berlinsko krizo se še omenja možnost, da bodo za-padne sile predlagale Stalinu nova posvetovanja zunanjih mi-nistrov štirih velikih sil.

Enotnost dveh strank poudarjena s posvetovanji

Važnost današnjih posveto-vanj v državnem oddelku je bila še posebej poudarjena radi prisostva predsednika senatnega odbora za zunanje odnose je Ar-thurja Vanderberga, ki je vo-dilni svetovalec gov. Deweya, predsedniškega kandidata re-publikancev, kar se tiče zuna-njih zadev. Z njegovo prisot-nostjo je bila poudarjena eno-t-na zunanja politika dveh strank,

demokratske in republikanske.

Vandenberg je prišel v Wash-ington iz New Yorka, kjer je imel govor, s katerim je opozo-ril "agresivne države," da stoji-jo Zedinjene države napram njim enotne, kljub tekoči pred-sedniški politični kampanji.

Vandenberg je govoril več kot dve uri z Marshallom, državnim podtajnikom Lovetom in svet-nikom državnega oddelka Char-les Bohlenom. Vandenberg si-cer ni hotel podati nobene izja-ve glede pogovorov, toda odgo-vorni uradniki so izjavili, da se je največ govorilo o berlinski krizi.

Smith zahteval sestanek s Sovjeti

MOSKVA, 11. sept. — Ameri-ški ambasador v Moskvi Walter Bedell Smith je baje danes zahteval nov sestanek s sovjetskimi predstavniki v zvezi z berlinsko krizo.

Liga predlaga sestanek treh voditeljev

ZENEVA, Svica, 11. sept. — Avstrijska liga za Združene na-rode je danes predlagala, naj se ameriški predsednik Truman, angleški premier Attlee in so-vjetski premier Stalin sestane-jo neke na švedskem s ciljem, da se ustanovi trajen mir.

Resolucija avstrijske lige je bila predložena za tretjo plenar-no skupščino Svetovne federaci-je zvez Združenih narodov, ki se bo sestala v ponedeljek.

Zaščititi je hotel ženo, pa je bil sam napaden

Včeraj popoldne sta dva ro-parja napadla 51 let starega Rex Vilderja, ki je pred hišo na E. 59 St. čakal na ženo, da jo za-ščiti pred možnim uličnim na-padom. Roparja sta Vilderju vzela listino, ko pa se je upiral, sta ga tudi pretepla.

New-yorški kongresnik Isacson je včeraj govoril na banketu Židov

Včeraj je na banketu cleveland-ske podružnice Ameriškega židovskega delavskega sveta go-voril znani new-yorški kongres-nik Leo Isacson.

Banket je bil prirejen v hotelu Hollenden, udeležilo pa se ga je okrog 300 oseb.

Isacson je govoril o svojih vtisih iz Palestine, katero je obiskal preteklega februarja. Pri koncu govora je izjavil:

"Možje in žene Izraela se za-vedajo, da njihovi sovražniki ni-so siromašne arabske države, ampak angleški imperializem, kateremu pomaga naš lastni ameriški imperializem."

"Ameriško ljudstvo se mora zbuditi in tudi spoznati nekatere stvari. Spoznati mora, da je soočeno s krizo. Mi se nahaja-

mo na robu vojne. To je položaj, v katerem se nahajamo in nobe-ne razlike ni, če bo izvoljen Tru-man ali pa Dewey.

"Samo ena oseba je, ki je ta-ko poštena, da lahko prepreči vojno in stori nekaj, da se po-praviijo socialne krivice med ljudstvom naše dežele. Ta oseba je Henry A. Wallace."

Na svojem potovanju je Isac-son obiskal 25.000 Židov, ki so se nahajali v koncentracijskih taboriščih na otoku Kipru, ka-mor so jih vrgli Angleži. Opisal je obupno stanje teh Židov, ka-tere so poslali v taborišča na Kipru iz taborišč v Avstriji in Nemčiji. Govoril pa je tudi o ju-naštvu Židov, ki se borijo proti arabskim legijam, katerim je Anglija preskrbela artilerijo in letala.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

O ČEMU STA POLEMIZIRALA MOLEK IN ŠABEC?

(Kratki pregled razprav, polemik in naziranj bivšega urednika "Enakopravnosti" g. A. Šabca, izpopolnjen z njegovimi polemikami z A.D., vse skupaj pa gledano v luči sodobnih razmer.)

V.

O "doublecrossanju" Rusije

ali

dalekovidna prerokovanja Henry Wallace-a

Ob priliki smo že spregovorili o zelo pomembnem Šabčevem uvodniku O "doublecrossanju" Rusije ("E." dne 15. marca 1943), ki je v luči današnjih razmer tako aktualen, da predstavlja res višek progresivnih naporov tedanjega urednika E. Ta Šabčev članek sloni deloma na ugotovitvah zunanjepolitičnega komentatorja "Pressa," deloma pa na izjavah tedanjega podpredsednika Zedinjenih držav Henry A. Wallace, za katerega je Šabec v eni od svojih številnih polemik z Molekom ("Namesto uvodnika," "E." 20. jan. 1940) izjavil, da mu poleg Rooseveltu "brezpogojno zaupa."

Sterbenz, katerega Šabec citira, se ukvarja z "blebetanjem" tedanjega ameriškega poslanika v Moskvi, admirala Standleya glede klavnosti in pomanjkanja inicijative s strani zaveznikov v Afriki, in ugotavlja, da se najbrže Standley sam le preveč dobro zaveda, da je Stalin govoril resnico, ko je izjavil, "da nosi samo Rusija vso težo sedanje vojne."

Spričo ugotovitve te zgodovinske resnice je Šabec opozoril, da ne smemo pozabiti tudi "nedavnega" svarila tedanjega podpredsednika Wallace-a, ki je izjavil, da bomo zopet v nadaljni svetovni vojni, ako homo "doublecrossali" Rusijo. Wallace je pred petimi leti to zanimivo in zelo aktualno izjavo nadopolnil z opozorilom, da možnost nove svetovne vojne obstoja, "če se bodo tukaj polastili kontrole fašistični interesi, ki temelje v glavnem na sovraštvu proti Rusiji." (Podčrtanje naše.—Op. ured.)

"Ali ni že to dovolj, da se z najvišjega mesta govori sploh o možnosti takega 'doublecrossanja'?" —vprašuje Šabec in nižje pristavlja svoje lastno mnenje, ki se glasi:

"Ali smo že kdaj globlje premislili, kaj bi bilo sedaj s to našo veliko republiko, če ne bi bila na njenem čelu moža, kakršna sta predsednik Roosevelt in podpredsednik Wallace? Kaj bi bilo z njo v tem svetovnem metežu, če bi imeli v nji besedo razni 'amerikafirstarji,' razni 'coughlinovci,' izolacionisti, razni Lindberghi in Rickenbackerji in koncem konca, če vzamemo v poštev še našo lastno slovensko miselnost, razne naše klerikalce, ki denuncirajo naše poštene moške pri vladi v Washingtonu? Toda, kakor rečeno, sreča je, da stoje na čelu naše vlade možje, ki nimajo za take denuncijante ničesar, razen zaničevanja. (Podčrtanja naša.—Op. ured.)

"Mnogo današnjih diskusij razgalja temne sile," piše dalje Šabec, "ki operirajo v ozadju. In baš te sile so povzročile, da je podal podpredsednik Wallace svojo znano izjavo o 'doublecrossanju' Rusije. Londonski opazovalci pravijo, da ni samo pomanjkanje pristranosti v ameriško-ruskih odnosih, temveč da je tudi iz zadržanja Amerike proti Španiji in Francoski Severni Afriki očitno, da je v Zedinjenih državah mnogo več simpatij za fašizem kakor pa v Angliji.

"Čelo angleških konservativci se mnogo manj boje Rusije kakor pa mnoge osebe v tej deželi, dočim široke mase angleškega delavstva črpajo svoje inspiracije iz Sovjetske zveze.

Potem ko je na osnovi Sterbenza ugotovil, da je stališče Zedinjenih držav napram Rusiji, še "vedno stališče, ki glede z viška navzdol," je Šabec posnel tudi sledečo ugotovitev, o kateri bi morali posebno danes razmišljati vsi zakrknjeni reaktorci, ki se ukvarjajo z netenjem rdeče histerije:

"Ako bo postala Evropa kljub našemu prizadevanju, da vpostavimo red, 'komunistična, bo postala taka zaradi razmer v ngranjcu, vake

RAZNE VESTI IZ SOVJETSKE ZVEZE

Dijaške organizacije v Sovjetski zvezi

Sovjetski pedagogi se pri šolsko-vzgojnem delu opirajo na samoiniciativo učencev in na njihove organizacije: komсомolsko, pionirsko in dijaški odbor. Vodilno vlogo v šolskem kolektivu igra Komсомol.

Centralni komite VLKSM je z odlokom o šolskih komсомolskih organizacijah postavil Komсомolu nalogo, da pomaga učiteljem vzgajati dijake v zavodne, disciplinane in vsestransko zgrajene državljane, ki bi bili v imenu sovjetske domovine pripravljeni premagati vse težave.

Dijaki-komсомolci morajo biti pri učenju, disciplini in vedenju najboljši. Vse družbeno delovanje Komсомola v šoli je usmerjeno k šolsko-vzgojnemu cilju. Komсомolske organizacije podpirajo in utrjujejo ugled šolskega vodstva in njihovih učiteljev, ter dopuščajo kritike njihovega dela. Takšni so medsebojni odnosi med komсомolsko organizacijo, direktorjem in učitelji v sovjetski šoli.

Komсомolci spadajo k starejši skupini dijakov, ki je najizkušenejša in uživa največji ugled v šolskem kolektivu. Starejši učenci vzgojno vplivajo na učence nižjih razredov. Sovjetski pedagog pazljivo proučuje medsebojne odnose učencev. Pri vzgojnem delu se opira na najzavrednejše in predvsem na komсомole, ki služijo mladim za zgled.

Starejši učenec vzbuja spoštovanje pri mladšem zaradi svoje izkušnosti in ker boljše pozna življenje. Dasi čisto v njem vidi nedosegljiv ideal, mu je bližji in razumljivejši kot odrasli. Odtod nagnjenje mladših dijakov k starejšim. Zato je mladenič devetega, a še zlasti desetega razreda srednje šole za mladše dijake avtoriteta. Ta okoliščina dobro služi sovjetskim državam, ne pa posledica ruskega imperalizma. Ako pa take razmere na splošno obstojajo, ni misliti na politično izpremembo Evrope, potem ameriške vojaške akcije.

Preventivna akcija, da nadenemo Rusiji verige, pa bi bila samomorilna, kakor je izjavil naš podpredsednik Wallace."

O histeriji, razočaranju in pravilni orijentaciji

Že na osnovi dosedanje analize Šabčevih člankov je jasno, da je neizogibno moral priti v ostri konflikt s svojimi ideološkimi nasprotniki, z A.D. in Molekom. Toda Šabec je pariral vse napade in poizve, naj "se zbudi" in preneha capljati za komunistično propagando s svojo karakteristično vero v načela, ki jih je tako pogumno zagovarjal. Nobenega dvoma ni, da je v svojih vizijah gledal bodoči svet zgrajen na ruševinah starega reda in da so se mu razkadile vse megle, ki so tedaj "zastirale pogled tovarišu Moleku." V uredniškem članku "Dani se, dani..." ("E." 8. jan. 1943) je simbolično in z upravn pesniško dalekovidnostjo prerokoval:

"Jasni se, jasni... počasi pa gotovo. Upamo, da se bodo razkadile megle, ki se zastirajo pogled tovarišu Moleku pri 'Prosveti,' da ne bo več zaradi osebnih mrženj od pokretov, s katerimi se morda ne strinja, zaviral voza, ki teče in bo tekel—z njegovo ali pa brez njegove pomoči!—po svojem kolovozu nevzdržno naprej. Kakšni so vzroki tega plazu, kdo ga je sprožil in kdo mu vodi smer—vse to danes, v tem gigantskem preobličevanju sveta, ne šteje. Plaz je tu: on grmi in bobni na svojem toku ter trga vse pod seboj, kar je na poti njegovi nevzdržni vihrini v dolino."

O "pravilnih orijentacijah" pa piše v svojem članku "Ljudski glas—božji glas" ("E." 30. jan. 1943):

"Govoriti o kakšni naši histeriji, je smešno, tovariš Molek, mar ne? Še manj na mestu pa je patriarhistični ton in dobrohoten nasvet, naj se zbudimo, da ne bomo 'spet' razočarani. Za božjo voljo, kdo je bil vendar že večkrat 'razočaran' in kdo kaže bolj nazorno posledice teh 'razočaranj' kakor tovariš Molek v svojem večnem cincanju, tipanju v temi in v pomanjkanju pravilnih orijentacij, kakršnih se ne bi smelo pričakovati od urednika naprednega delavskega lista?"

(Dalje prihodnjič)

skim učiteljem tedaj, ko organizirajo pomoči tistim, ki pri učenju zaostajajo.

Ko sem nekč kot profesor ruskega jezika in književnosti poučeval v višjih razredih 183. moskovske srednje šole, sem mnogokrat pritegnil starejše dijake k delu z mladšimi. S pomočjo učitelja ruskega jezika v nižjih razredih so pod mojim vodstvom odrasli dijaki-odličniki pomagali slabim mladšim učencem. Imel sem celo brigado takih učencev-pomočnikov—okoli 30 starejših dijakov. Jedro te brigade so tvorili komсомolci.

V sovjetskih šolah navadno najboljše dijake v učenju, vedenju in družbenem delu postavljajo za zgled drugim. O njih govore pri pouku, na dijaških in roditeljskih sestankih, njihova imena popularizirajo na šolskih sten-časih in fotorazstavah itd. Vse to ustvarja spoštovanje in navdušenje mladših za njihove starejše tovariše. Otroci se še dolgo spominjajo najboljših učencev-komсомolcev. Spominjajo se jih še, ko stopajo v visoke šole ali že na delo.

V moskovskih 241. šoli še dandanes hranijo najlepše spomine na komсомolce, ki so v dneh Domovinske vojne odšli na bojišče in se borili za domovino. Sekretar šolske komсомolske organizacije Ljoše Akimuškin je postal letalec in bil za vojne podvige dvakrat odlikovan z redom Rdeče zastave. Kolja Petrov je bil imenovan za heroja Sovjetske zveze. Vica Fjodorov je letalec in ima red Rdeče zastave. Pavle Kirpičov je topničar. Klara Portnova je bila partizanka in ima dva reda. Kolja Petrov je dobro znal nemško in je bil tolmač v neki vojni enotici. Podvige svojih nekdanjih gojencev komсомolcev postavljajo za vzgled.

Svoj vpliv v šoli izvaja Komсомol preko pionirskih organizacij in dijaškega odbora. Osnovna naloga pionirske organizacije je, da nadzoruje in usmerja dijaško delo v borbi za utrjevanje discipline, zlasti v šoli, brez katere je nemogoče uspešno vzgajati mladi rod v graditeljsko-socialistične družbe.

Govorili smo samo o glavnih linijah dela komсомola v sovjetski šoli. Najvažnejša skrb Komсомola je množično politično in kulturno delo mladine. Zato Komсомol predava na občnih zbiorih dijakov, organizira krožke za študij zgodovine Vsekomunistične partije (boljševikov), mednarodnega položaja Zveze sovjetskih socialističnih republik in življenjepisa Jožeta V. Stalina. Prirejajo izlete v kraje, kjer so bile borbe proti nemško-fašističnim osvajalcem, organizirajo obiske v muzeje zgodovine revolucije, v edinice Sovjetske armade itd.

Šolski komсомol je zainteresiran, da vsi učenci višjih razredov čita "Komсомolsko pravdo," a učenci nižjih razredov "Pionirsko pravdo," komсомolske in pionirske časopise, poučne, politične in leposlovne knjige.

Velike uspehe imajo predavanja o vojnih junaštvih herojev-komсомolcev Krasnodona, Koševa, Zemnuhova, o slavnih partizan-

kah Zoje Kosmodemjanske, Lize Čajkinske itd.

Dijaki-komсомolci igrajo vodilno vlogo v učenju in dajejo zgled v vedenju.

Komсомol posveča veliko pozornost vojaški in telesni vzgoji učencev. Komсомolci aktivno delajo v športnih kolektivih "Smena," kjer dajejo lep zgled drugim. V šolah čisto prirejajo pod vodstvom telovadnih učiteljev množična športna tekmovanja, pohode, vojaške igre in polagajo norme za značko "Pripravljen bodi za delo in obrambo."

Komсомol sovjetske šole je ponosen, ker je v svojih vrstah vzgojil na tisoče herojev Sovjetske zveze, kot so Oljeg Košev, Zoja Kosmodemjanska, Aleksander Matrosov. Dal je državi stotisoče strokovnjakov v znanosti, kulturi, tehniki, umetnosti in vojni stroki. Komсомolci so si pridobili slavo na bojiščih Domovinske vojne. Danes dajejo zgled delovnega junaštva na raznih odsekih socialistične preobrazbe svoje domovine.

Vse to so plodovi šolskega vzgajanja, plodovi velikega šolsko-vzgojnega dela, ki so ga komсомolske organizacije sovjetske šole opravile pod vodstvom svojih učiteljev in voditeljev—šolskih direktorjev. SIB.

KRATKE VESTI

OBTOŽENI KOMUNISTI LAHKO POTUJEJO

Predsednik ohijske Komunistične stranke Gus Hall in ostali komunistični voditelji, ki so pod obtožnico, da so pripravljali "zaroto proti vladi," bodo lahko svobodno potovali po deželi in zbirali denarne prispevke za obrambo na obravnavi, ki se bo vršila prihodnjega meseca.

Desetorici vodilnim komunističnim voditeljem je dovoljenje za svobodno potovanje po deželi dal federalni sodnik iz New Yorka Simon H. Rifkin, ker da "na splošno vzeto, ni namen kriminalnega zakona, da bi omejeval neko obtoženo osebo pred njeno obsodbo."

OKO PONUJA, DA BI PLAČAL ZA STAVE

WASHINGTON, 10. sept. — Neki 24 let star Donald Gas-ton in Providence je danes naznanil, da bi rad prodal svoje oko za \$10,000. To vsoto je Gas-ton zgubil na stavah pri konjskih dirkah. Izjavil je, da je potrošil ves lastni denar in si še sposodil \$7,500. Če mu bo kupčija z okom uspeła, namerava Gas-ton vstopiti v samostan.

STARSI SO MENDA PONOSNI NA SINA

SPRINGFIELD, Mass., 10. sept. — Osemnajst mesecev star Lawrence Philip je danes prižgal svojo drugo cigaro. Cigarete je kadil, ko je bil star eno leto. Cigare mu kupuje mati.

Francija dobila največ pomoči

WASHINGTON, 12. sept. — Administracija za ekonomsko sodelovanje je s preteklim tednom odobrila \$1,446,463,615 pomoči za zapadno Evropo in Kitajsko.

Doslej je največ pomoči v okviru Marshallovega načrta dobila Francija. Njej je bilo odobreno \$341,050,200.

Ostale države so dobile kot sledi: Italija \$152,662,269, zapadna Nemčija \$141,339,118, Nizozemska \$121,046,969, Avstrija \$87,435,986, Kitajska \$83,449,530, Grčija \$70,460,429, Danska \$33,358, 192, Norveška \$28,633,840, francoska zona Nemčije \$25,270,093, Trst \$6,782,300 in Belgija \$2,214,514.

Največ denarja je bilo odobreno za nakup žita in premoga.

ROMUNIJA ZANIKALA OBTOŽBE JUGOSLAVIJE

BUKAREŠTA, 10. sept. — Romunija je danes zavrgla protestno noto Jugoslavije, v kateri so bili obtoženi romunski uradniki, da so jugoslovansko ljudstvo hujskali na upor proti Titu.

V svojem odgovoru pravi romunska vlada, da romunski vodilni politiki, vključno zunanja ministarka Ana Pauker, niso vodili kampanje proti Titu ali pa jugoslovanski vladi.

MINNESOTČANKA NOVA "MISS AMERICA"

ATLANTIC CITY, N. J., 11. sept. — Beatrice Vella Shopp, 18 let stara brunetka iz Hopkinka, Minn., je bila danes imenovana za novo "Miss America."

Poleg ostalih nagrad je Miss Shopp dobila \$5,000 podpore za kolegij in avto, ki velja \$3,000.

AMERIŠKE FILME BODO KAZALI V RUSIJI?

MOSKVA, 11. sept. — Danes je prišel v Moskvo predsednik Ameriške filmske zveze Eric Johnston, ki bo poskušal prodati Sovjetom hollywoodske premične slike.

Johnston je izjavil, da Sovjeti zadnja leta sicer niso kupovali ameriških filmov, da pa so nedavno sovjetski uradniki pokazali novo zanimanje v zvezi z ameriški filmi.

LJUBOSUMNO DEKLE UBILO BRATA

JERSEY CITY, 11. sept. — Osemnajst let stara Pearl Silverman bo šla na zatočno klop, ker je ubila svojega spečega brata. Izjavila je, da je to storila, ker so bratu posvečali več pozornosti kot pa njej.

Sprememba v ustroju anglo-ameriške vojaške ustave

Z ukazom št. 308 je bil spremenjen ustroj angloameriške vojaške uprave v Trstu, ki je po novem razdeljena na glavno ravnanjstvo, ravnanjstvo za notranje zadeve ter ravnanjstvo za finančno in gospodarstvo. Angloameriška uprava je menila, da je potreben zopetni preustroj i nto v času, ko so razmere takšne, da zmerom glasneje kličejo po guvernerju Svobodnega tržaškega ozemlja.

Enakopravnosti Oglašajte v - - -

Madžarska zavrgla protest Jugoslavije

BUDIMPEŠTA, 11. sept. — Madžarska vlada je danes zavrgla protest jugoslovanske vlade, v katerem je bilo rečeno, da so na Madžarskem organizirali kampanjo, da se vrže z oblasti sedanjo vlado premierja Tita.

V svojem odgovoru pravi Madžarska, da je pravi namen jugoslovanskega protesta, da se z njim skrije "proti-sovjetsko politiko maršala Tita in njegove vlade."

V madžarskem odgovoru je dalje navedeno, da so obtožbe sovražne, neresnične in zlobne. Omenjen je bil tudi sporazum med Jugoslavijo in Zedinjenimi državami glede jugoslovanskega zlata v vrednosti \$50,000,000.

V zvezi s tem madžarska nota pravi, da je ta sporazum dokaz, da so se "jugoslovanski komunistični voditelji pridružili imperializmu."

Jinnah, voditelj Pakistana, umrl

Agencija Associated Press poroča, da je v petek radi srčne hibe umrl ustanovitelj in glavni governor indijske države Pakistana Mahomed Ali Jinnah in sicer v starosti 71 let.

Pokojni indijski voditelj je načeloval mogočni Muslimanski ligi, po delitvi Indije pa je postal governor Pakistana, ki šteje 70,000,000 prebivalcev.

Jinnah je umrl prav v času, ko je v Indiji izbruhnilo novo krvotolje radi spora glede obmejne države Hyderabad, ki jo zahtevata tako Indija kot Pakistan.

Pogreba, ki se je vršil včeraj, se je udeležilo okrog 500,000 muslimanov, vlada pa je objavila 40-dnevno žalovanje.

Amerika zavrgla sovjetsko noto

WASHINGTON, 11. sept. — Zedinjene države so danes zavrgle noto-sovjetske vlade, češ da je Amerika kršila italijansko mirovno pogodbo.

Sovjeti so obtožili Zedinjene države, da so kršile mirovno pogodbo, ker so izjavile, da bodo na konferenco v Parizu, ki se bo otvorila v ponedeljek, poslali le zastopnika državnega tajnika, ne pa samega Marshalla.

(Na konferenci, ki se bo vršila v Parizu, se bo razmotrivalo o usodi bivših italijanskih kolonij. Velike sile so pristale na sovjetski predlog in obljubile, da bodo poslale svoje zastopnike.)

V ameriškem odgovoru so bile zavržene sovjetske obtožbe, da je ameriška vlada postopala samovoljno, ko je že vnaprej izjavila, da pariška konferenca ne bo služila nobenemu praktičnemu namenu, če Sovjetska zveza ne bo predložila nove predloge, glede bivših italijanskih kolonij ter da je sklep, da se pošlje le zastopnika državnega tajnika Marshalla onemogočil polnopravno konferenco zunanjih ministrov.

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

K. Spurova:

Razna pisma

Koliko kategorij pisem bi lahko našli—od nežnih ljubezenskih izlivo do strogih, izterjatvenih opominov! Posebno kategorijo pisem spravljamo v poseben predal. Kar lep čepček se jih je že nabralo!

No, da jih malo razčlenimo: Veste, pred meseci nam je podjetje, ki se je imenovalo Ljutograd, žagalo deske. Prav—deske smo odpeljali, v pisarni sem poravnala račun, podpisala, spravila kopijo v žep—in delo je bilo opravljeno.

Minila sta dva, trije meseci. Nenadoma pa pride pismo—šas s pismom. V prvem trenutku se človek nagonsko razveseli vsakega pisma. Šele, ko ga vzame v roko in vidiš, da je službeno, se ti obraz zresni, opreznost strgaš ovoj in pogledaš, kaj je v njem.

V njem je bil poziv Ljutograda, daj v osmih dneh poravnaj dolg za žaganje desk dne tega in tega, ki znaša toliko—če pa računa ne poravnaj, me bo podčeta predalo javnemu tožilcu. Tako! Mene javnemu tožilcu!

Na srečo imam kopijo poravnane računa skrbno spravljeno. Do Ljutograda imam devet kilometrov. Lahko jih prehodim peš, če pa so plašči na kolesu kolikor toliko v redu—še bolje. V pismu dolgo ogledujejo moj listek, podpiše, štampiljko, datum—vse je v redu. Račun je vsekakor plačan—toda kje je zapisan? Iščejo, listajo po svojih knjigah in zvezkih, sprašujejo drug drugega.

Menda so ga nazadnje našli, ker se opravičujejo nasmehljivo: "Oprostite, zadeva je v redu, lahko greste!"

Kakor da ne vem sama, da lahko grem! Nazaj pa imam prav tako svojih devet kilometrov poti, ne glede na to, da sem že z vašim iskanjem izgubila ves dopoldan! se jezim, ko odhajam.

Nekaj smo zidali, in, seveda, potrebovali smo opeko. Opeko smo dobili, vozil pa nam jo je zadržni avtomobil. To je bilo lani v poletju.

Povedali so svojo ceno za prevoz, plačala sem ga, vzela potrdilo—in šla.

Po skoraj dobrem letu dobim pismo v modrem ovitku, s pečatom zadruga. Kratka, jedrnata vsebina:

"Za prevoz opeke, z dne tega in tega doplačati še znesek toliko"—če v osmih dneh ne poravnaj, me predajo javnemu tožilcu...

Kar pogrelo me je. Lahko si mislite, dela na vseh koncih in krajih, da ne veš, česa bi se prej lotil. Zdaj pa pojdi še v zadrugo in izgubljal dan!

Do zadruga je na srečo le ne-

kaj čez tri kilometre. Tudi kolo je še za silo dobro.

Izzivalno polagam na mizo svoje leto dni staro potrdilo za plačan prevoz opeke. Vedeti hočem, zakaj naj bi zdaj plačala več, kakor so takrat zahtevali.

Poslovodja je nov, ne more mi povedati, zakaj. Najbrže zaradi tega, ker se je vse podražilo.

"Toda podražilo se je letos, jaz pa sem svoj račun lani poravnala!"

Naj grem domov, mi pravi, vprašal bo v Ljutomer, bivšega poslovodja, ki je tam. Potem mi bodo že sporočili.

No, mnogo mesecev je minilo od takrat, pa ni bilo še nobenega odgovora.

Zdaj je dobro človeku, ki dela! Naše delo rodi sadove tudi nam, ne kakor prej, ko je rodilo samo drugim.

Nabavili smo si radio.

Vsake tri mesece nam iz Maribora pošljejo ček za naročnino. Odrezke plačanih čekov skrbno spravljam k vsem ostalim računom.

Na srečo! Poslali so mi pismo—oster opomin, da me bodo takoj predali javnemu tožilcu, če do tega in tega ne poravnaj zaostale naročnine.

Nesrečni ljudje, dajte mi mir s tem vašim javnim tožilcem! Niti enega neporavnane računa nimam!

Hotela sem kar takoj sesti za mizo, da bi jim s še tresočo se roko od razburjenja napisala odgovor. K sreči tega nisem utegnila. Dela je bilo toliko, da niti naslednje dni in tedne nisem prišla do tega. Pomalem se mi je jeza ohladila, naj čakajo! Pa so med tem že najbrže odkrili pomoto, kajti že zdavnaj je porokel rok za javnega tožilca, jaz pa sem še vedno svobodna.

No še enega, tegale, ki leži prav na dnu predala! V njem ni terjatve, pač pa potrdilo o plačanih davkih. Tudi to potrdilo ima svojo zgodbo.

Last je mojega moža. Šel je na davčno upravo, da bi mu ga zapisali, ker ga je moral predložiti ob prevzemu materiala za svojo obrt.

Uradnica, ki je bila do tega leta mladoletno kmečko dekle, z nekaj razredi ljudske šole, pogojno obsojena zaradi prehoda preko meje, je dolgo listala po knjigah in iskala vpisane zneske. Zapisovala je številke in izračunala, da mož dolguje še 5.000 dinarjev davka.

Mož se je razburil.

"Kako, če pa imam doma vse čake, vse sem plačal!"

"Pridite v petek, prinesite čake, pa bomo videli," s tem ga je odpravila.

Tudi do davčne uprave imamo devet kilometrov dolgo pot.

Mi vendar ne krademo časa! Zdaj naj še en dan mudim s to potjo na urad," se je togotil mož, ko je zbiral svoje čake.

"No, zdaj glejte!" jih je srdito položil na mizo v uradu.

Tovarišica je z nova odprla datume in zneske z onimi na čekih. Vse se je ujemale—samo zvezke in knjige. Primerjala je enega zneska, 3.000 dinarjev—nikjer ni mogla najti. Nekdo ga je kratkoma pozabil vpisati v knjigo!

Nič strahu—ne bom razčlenjevala vseh pisem! Ponovnih terjatev za že oddane vreče sploh ne omenjam. Niti besede ne rečem o terjatvah za otroke, ki sem jih do pičice plačala, nato pa so mi grozili ne le s javnim tožilcem, ampak celo s sodiščem in zaporom, če ne plačam "neporavnane" zaostanka 2.380 dinarjev...

Te reči sem vam povedala jaz, zbiralka mleka.

Društveni koledar

SEPTEMBRA

17. septembra, petek — "67" Club — Ples v SND na St. Clair Ave.
18. septembra, sobota — Carniola Hive 493 T. M. — Ples v SND na St. Clair Ave.
19. sept., nedelja — Ples društva "Strivers" HBZ v SDD, Waterloo Rd.
19. septembra, nedelja — Piknik SNPJ atletične lige na SNPJ farmi.
24. septembra, petek — Društvo Sv. Josip 99 HBZ — Ples v SND na St. Clair Ave.
25. septembra, sobota — Comrades št. 566 SNPJ — Ples v SND na St. Clair Ave.
26. sept., nedelja — Ples društva "Betsy Ross" št. 186 ABZ v SDD, Waterloo Rd.
26. septembra, nedelja — Piknik zbora "Triglav" na prostori Doma zapadnih Slovencev, Denison Ave.

OKTOBRA

1. oktobra, petek — Social Buddies Club — Ples v SND na St. Clair Ave.
2. oktobra, sobota — Svobodno miselnih Slovencev št. 2 SDZ Ples v SND na St. Clair Ave.
2. oktobra, sobota — Veselica društva Vipavski raj št. 312 SNPJ v Slov. domu na Holmes Ave.
3. oktobra, nedelja — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD na Recher Ave.
3. oktobra, nedelja — Ples društva "Washington" št. 32 ZSZ v SDD, Waterloo Rd.
3. oktobra, nedelja — Hrv. Narodno Vijeće — Koncert v SND na St. Clair Ave.
8. oktobra, petek — St. Vitus Cadets SWU — Ples v SND na St. Clair Ave.
9. oktobra, sobota — Slov. Sokolice 442 SNPJ — Ples v SND na St. Clair Ave.
10. oktobra, nedelja — Federacija SNPJ in Mlad. pevski krožki — Koncert v SND na St. Clair Ave.
10. oktobra, nedelja — Ples

društva "Združene Slovence" št. 23 SDZ v SDD, Waterloo Road

10. oktobra, nedelja — Plesna veselica krožka št. 3 Prog. Slovenk v SDD na Recher Avenue.

15. oktobra, petek — Ples kegljačev društva Ribnica št. 12 SDZ v SND, St. Clair Ave.

16. oktobra, sobota — Proslava 10-letnice podr. št. 3 SMZ v Slov. domu na Holmes Ave.

16. oktobra, sobota — Danica št. 11 SDZ — Ples v SND na St. Clair Ave.

17. oktobra, nedelja — Igra dram. društva "Anton Verovšek" v SDD, Waterloo Rd.

17. oktobra, nedelja — Jesenski koncert pevskega društva "Zvon" v SND, E. 80 St.

17. oktobra, nedelja — Slovenska ženska zveza — Letna proslava v SND na St. Clair Ave.

22. oktobra, petek — Veterans Blaskovic Post — Ples v SND na St. Clair Ave.

23. oktobra, sobota — Društvo "Cveti Noble" št. 450 SNPJ priredi plesno veselico v SDD na Recher Ave.

23. oktobra, sobota — Progressivne Slovence — Ples v SND na St. Clair Ave.

24. oktobra, nedelja — Ples društva "Waterloo Grove" št. 110 WC v SDD, Waterloo Rd.

24. oktobra, nedelja — SANS podružnice — Prireditelj v SND na St. Clair Ave.

30. oktobra, sobota — Carniola Tent 1288 T. M. — Ples v SND na St. Clair Ave.

31. oktobra, nedelja — Prireditelj krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

NOVEMBRA

5. novembra, petek — Independent Veterans Assn. — Ples v SND na St. Clair Ave.

6. novembra, sobota — Concordians 185 SNPJ — Ples v SND na St. Clair Ave.

7. novembra, nedelja — Ples društva Strugglers št. 614 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

7. novembra, nedelja — Koncert Glasbene Matice v SND, na St. Clair Ave.

12. novembra, petek — Comrades 566 SNPJ — Ples v SND na St. Clair Ave.

13. novembra, sobota — Društvo Slovinci 1 SDZ — Ples v SND na St. Clair Ave.

13. novembra, sobota — Kegljaki ples društva Kras št. 8 SDZ v Slov. domu, Holmes Ave.

14. novembra, nedelja — 35-letnica Slovenske zadruga zveze v obeh dvoranah SDD, na Waterloo Rd.

14. novembra, nedelja — Hrv. Nar. Vijeće — Koncert v SND na St. Clair Ave.

19. novembra, petek — Cavalier Club — Ples v SND na St. Clair Ave.

20. novembra, sobota — Društvo Lunder-Adamič št. 28 SNPJ — Ples v SND na St. Clair Ave.

21. novembra, nedelja — Koncert pevskega zbora "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.

21. novembra, nedelja — Prireditelj podr. št. 106 SANSa v SDD na Recher Ave.

21. novembra, nedelja — Blaue Donau — Koncert v SND na St. Clair Ave.

25. novembra, četrtek — Zahvalni dan, "Zarja" — Koncert v SND na St. Clair Ave.

26. novembra, petek — Buckeye Stars Club — Ples v SND na St. Clair Ave.

27. novembra, sobota — St. Clair Grove 98 WC — Ples v SND na St. Clair Ave.

28. novembra, nedelja — Pev. zbor Slavulj — Koncert v SND na St. Clair Ave.

DECEMBRA

3. decembra, petek — Richman Memorial Post 661 — Ples v SND na St. Clair Ave.

4. decembra, sobota — Jugoslav Camp 293 WOW — Ples v SND na St. Clair Ave.

5. decembra, nedelja — Ples društva "Združeni bratje" št. 26 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

5. decembra, nedelja — Plesna veselica Gospodinskega kluba SDD na Recher Ave.

5. decembra, nedelja — Dram. zbor "Ivan Cankar" — Koncert v SND na St. Clair Ave.

11. decembra, sobota — American Croatian Pioneers 663 CFU — Ples v SND na St. Clair Ave.

12. decembra, nedelja — Prireditelj Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd.

18. decembra, sobota — Gay Knights Club — Ples v SND na St. Clair Ave.

19. decembra, nedelja — Koncert Hrvatskega kulturnega kluba v SDD, Waterloo Rd.

25. decembra, sobota — Ples Soc. kluba št. 49 JSZ v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, petek — Silvestrov večer pevskega zbora "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, petek — Silvestrov večer Kluba društvo SDD na Recher Ave.

31. decembra, petek — Silvestrov večer Slov. nar. doma in Kluba dr. SND — proslava v obeh dvoranah SND.

1. jan., sobota — Novo leto, Maccabees Red Jackets Team Ples v SND na St. Clair Ave.

8. januarja, sobota — Društvo Napredne Slovence 137 SNPJ Ples v SND na St. Clair Ave.

15. januarja, sobota — Glasbeno Matica — Ples v SND na St. Clair Ave.

16. januarja, nedelja — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD, Recher Ave.

22. januarja, sobota — Društvo Glas clev. delavcev št. 9 SDZ Ples v SND na St. Clair Ave.

29. januarja, petek — Amer. Veterans — Ples v SND na St. Clair Ave.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

It's for you!

SOMETIME in the very near future, a finger will press your doorbell.

The ring will be for you, in more than one sense of the word.

For the doorbell ringer will be a volunteer representative of the U.S. Treasury, aiding the Security Drive to increase automatic buying of U.S. Security Bonds.

For your future, for your security, he will urge you to sign up for one of the two painless, easy, and systematic plans for putting part of your income—regularly—into U.S. Security Bonds.

One is the Payroll Savings Plan, for people on wages or salary. The other is the Bond-A-Month Plan, for those not on payrolls but who have a checking account in a bank.

In all fairness to yourself, you should welcome this man... and listen to him well. He is offering you peace of mind—the peace of mind that can only come from regular saving for the needs and wants of the future.

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

TONE SELIŠKAR:

TRŽAŠKA CESTA

ROMAN

(Nadaljevanje)

Na površini je plavalo na tisoče drobnih, nežnih lističev vodnega graška, ki jih je sapica vozila po gladini kakor ladjeve pritlikavih ladij. Voda je bila bistra, da si videl prav na dno. Nagli vodni pajki so tako nalahno drsli po površini, da si jih komaj opazil. Velik, črn, obrobjen kozak je prežal pod listom in ribice so brezskrbno švigale mimo njega. Bile so za mezinice dolge belice. Naenkrat je hrošč zajahal najbližjo ter se ji zažrl v telo. V smrtnem strahu in belečini ga je ribica nosila pod volodno in tja, dokler se ni na smrt izmučena s proščem vred pogreznila na dno.

Zdajci pa se je vse, kar je

bilo živega v vodi, razletelo na vse strani. Žabe so se zarile v blato, pajki in hrošči so se razbežali v vodno goščo, ribice so se poskrile na dno med rastline. Dolga, vitka, progasta belouška je plavala čez vodo kakor velik, strašen zmaj, glavico je nosila nad gladino, jeziček ji je nemirno švigal iz gobčka. Pa se je menda ustrašila Tineta, da se je naglo kakor zli duh zakadila nazaj v goščavje, kjer mu je izginila izpred oči. Čez čas so se spet pokazale debeloglave žabe in trop ribic je spet brezskrbno plaval po vodi.

Tak zbogom tudi žabe, pajtki, ribice in belouška!

Nekoč, ko bo Tine mož, bo prišel spet tod mimo. Kdo ve,

kako bo takrat? Bomo videli! si je dejal Tine in krenil proti domu. Začel se je poslavljati od lastne domačije. Zapazil je na hiši sleherni stvar in vsaka mu je bila posebno pomembna. Nešteto doživljajev in dogodkov je povezanih z njimi.

Te dni bo še pomagal Mici izkopati krompir na njivi, ki leži od hiše proti nasipu, ajda pa so letos že poželi, ker ni bila lepa, zemlja je bila, presuha. Tudi koruzo so že pobrali in zdaj visi v štčirih dolgih vrstah pod steno, kar daje ozadju hiše lepo in pestro lice; hiša je zadaj tako zadelana z različnimi prizidki, da komaj vidiš vrata, ki zevaajo v črno zemljo. Hiša je nizka, na polovico zidana in krita s slamo, ki je ob lesenem dimniku že močno črna in nagnata. Druga polovica hiše, kašča in shramba je povsem lesena, prav tako tudi hlev in svinjak. Dva pujska sta se valjala po gnoju in trgala veliko, rumeno bučo, ki se je bila s kupa zakotalila v gnojnico.

Nekaj kokoši se je paslo v bližini hiše, nižje je bil kozolec, zadelan z ajdo in deteljo, pod streho pa je stal gnojni voz, majhen mlekarski voziček in mnogo druge stare lesene ropopitje; plug, brana, majhna ciza, vile, nekaj desk in jelševih hlo-dov.

Nekaj jablan je raslo okoli hiše, nad vodnjakom pa, ki je stal ob cesti, je rasla mogočna tepka v dva vrha. Levi se je že pričel sušiti, desni pa je bil le-tos poln drobnih zelenih tepk; osipale so se, da jih je bilo še na cesti vse polno. Prednjo stran hiše, obrnjeno na cesto, so vsako leto pobelili in majhna, zamrežena okna so zvedavo gledala vsakega, ki je šel mimo. Na okencih je imela Mica mnogo rok, posebno velikih dišečih rde-čih nagljev, nekateri so viseli prav do tal. V drugih loncih so rasli rožmarin, pelargonije, roženkavrt in vodenike.

Velika izba je bila svetla, prostorna, sončna. Oh, kdo bo zdaj

delal jaslice, ki so vsako leto stale v kotu nad javorovo mizo, kdo bo rezljal golobčke in belehmsko zvezdo, ki je visela nad mizo? Okoli velike, zelene peči so bile bele klopi, tu je pozimi najrajši spal; saj šote jim ni manjkalo zadaj ob hiši je je bilo naloženo za dva voza, zraven tudi nekaj štorov in korenin! Ogledoval je posebej vsako podobo, ki so visele na steni, posebno mu je ugajala na steklo slikana podoba sveteka Kristofa, ki je nosil na ramah malega Jezusa čez deročo reko, Jezus pa je imel v rokah kroglo sveta. Seveda je bilo breme sila težko, saj je prenašal tako rekoč ves svet in svetnik se je krčevito opiral na grčavo palico, da bi ga voda ne izpodnesla.

Tik vrat je visela svetlo žgana posodica z blagoslovljeno vodo in oljkovo vejico, nad vrati pa slika, ki je pripovedovala, kako človek raste od zibel do smrti. Na vsaki strani so bile naslikane po štiri stopnice, na vrhu je

stal možakar v petdesetem letu starosti, na desni spodnji stopnici pa starček in za njim dekla smrt z bridko koso.

"Zdaj stojim med prvo in drugo stopnico!" si je mislil Tine. "Ko bom na tretji, se bom oženil!" Tam je stal namreč človek in ob njem ženska z venčkom na glavi.

"Dolgo bo čakala Franca!" je bridko zavzdihnil. Morda se je slikar zmotil, malo nižje bi jo zares lahko upodobil. Toda Franca in vse stopnice so se hitro umaknile drveči misli. Zvonilo je poldne. Žalostno ga je presunilo. Ob tem času je sedel oče za mizo, Tine je tiho prisel in oba sta molče čakala, dokler ni Mica prinesla skledo na mizo. Tudi danes je šel sestro v veži in kakor je že imel navado, se je vsedel na svoj prostor.

"Očeta danes ne bo in nikoli več ga ne bo!" si je mislil, toda pred njim je bilo toliko neznanega, da se je naslonil na roko

"Kaj pa, če se je oče ukani!" in štel dneve, kdaj bo odrinil v mesto. Če se je mojster premislil?"

Tedaj je prinesla Mica skledo žgancev, nato še skledo kisle repe, pa se je reva zaskrila in je postavila tri lesene žlice na mizo. Tiho je sedla tudi sama na svoj prostor ob strani, da je imela bliže do ognjišča, če je bilo treba. Nihče se prej ni dotaknil jedi, dokler ni oče odmolil, vzela žlico in dejal: Bog blagoslovi! Zdaj sta oba molče čakala na tretjega, ki ga nikoli več ne bo.

"Moli, Mica, lačen sem!" je dejal Tine.

"Ti daj, tebi gre pravica, ker si možki!" je rekla Mica.

(Dalje prihodnjic)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

